

ÎNCHEIERE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Schivu Luca împotriva lui Schivu Alexandru cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Schivu Alexandru și menținută hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 18 martie 2015, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 23 iunie 2014, Schivu Luca a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Schivu Alexandru cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 27 octombrie 1984 a încheiat cu Schivu Magdalena căsătorie ce a fost înregistrată de Oficiul Stării Civile Chișinău sub nr. 4989.

Susține că din căsătorie s-au născut 3 copii - Alexandru, Sergiu și Ion, care deja au împlinit vârsta majoratului, și în timpul căsătoriei cu fosta sa soție au agonisit mai multe bunuri mobile și imobile, ce constituie proprietatea lor comună în devălmășie.

Menționează că a domiciliat cu familia sa în satul Isacova, r-l Orhei, însă de cîțiva ani se află ambii peste hotarele Republicii Moldova, în Italia.

Remarcă că la 08 august 2005 în timpul căsătoriei cu Schivu Magdalena a cumpărat apartamentul nr. 75 din str. I. Vieru 4, mun. Chișinău în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 5130 din aceeași dată, care a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 10 august 2005.

La fel, indică că prin hotărîrea Judecătorei Orhei din 17 martie 2009 a fost desfăcută căsătoria între dînsul și Schivu Magdalena.

Afirmă că pînă la desfacerea căsătoriei nici el și nici fosta sa soție, Schivu Magdalena, nu dispuneau de viza de domiciliu în apartamentul dat, iar ulterior și-au perfectat ambii viză de domiciliu în acest apartament.

Relatează că la 05 mai 2011, revenind în Republica Moldova, a constatat că la data de 17 noiembrie 2010 feciorul său Schivu Alexandru și-a perfectat viza de domiciliu în apartamentul nr. 75 din str. I. Vieru 4, mun. Chișinău, care constituie proprietatea sa comună în devălmășie cu fosta soție Schivu Magdalena cu cota de 1.0, conform certificatului eliberat de OCT Chișinău cu privire la dreptul de proprietate, fără acordul său în scris, considerînd că această viză de domiciliu a fiului său Alexandru, fiind perfectată fără acordul lui în scris, constituie o încălcare a dreptului său de proprietate asupra apartamentului, care nu este legată de privarea de posesie și folosință a apartamentului.

Relevă că este necesar a înlătura încălcarea dreptului său de proprietate privată în privința acestui apartament, nelegată de privarea de posesie și folosință, prin radierea sau anularea vizei de domiciliu în apartamentul nr. 75 din str. I. Vieru 4, mun. Chișinău a fiului său major, Schivu Alexandru, deoarece dînsul fiind coproprietar al imobilului urma să-și dea acordul la perfectarea vizei de domiciliu.

Declară, de asemenea, că din momentul perfectării vizei de domiciliu fiului său Schivu Alexandru, din apartamentul dat, au început să dispară bunurile sale materiale, care au fost transportate de către fiul său Schivu Alexandru din acest apartament, în apartamentul nr. 1 din str. M. Sadoveanu 24/2, mun. Chișinău, apartament care a fost procurat de fosta sa soție, Schivu Magdalena.

Remarcă că o altă încălcare a dreptului său de proprietate în privința apartamentului dat, deja legată de privarea de posesie și folosință, î-l constituie faptul că fiul său Alexandru Schivu în temeiul vizei de domiciliu perfectate ilegal fără acordul său, s-a instalat cu traiul în acest apartament, la fel, fără acordul său, precum și a instalat în apartamentul dat pe prietena sa Iliina Irina, în asemenea circumstanțe de fapt și de drept el a fost nevoit să depună la data de 10 decembrie 2011 în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva fiul său Schivu Alexandru și Iliina Irina, prin care a solicitat, înlăturarea încălcării dreptului său de proprietate în privința apartamentului prin anularea vizei de domiciliu a pîrîtului în acest apartament și evacuarea din apartamentul nr. 75 din str. I. Vieru 4, mun. Chișinău a fiului său Schivu Alexandru împreună cu Iliina Irina, deoarece domicilierea lor îi încalcă dreptul său de proprietate.

Indică că la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în cadrul examinării acestei pricini civile au fost petrecute cîteva ședințe de judecată, la care a fost nevoit să participe și el personal zburînd cu avionul din Italia în Republica Moldova din mai multe considerente, deoarece fiul său Schivu Alexandru nu a recunoscut acțiunea civilă, a depus referința în sprijinul poziției sale, inclusiv, a depus și un demers cu privire la suspendarea acestui proces civil pînă la sfîrșitul examinării pricinii civile pornite la acțiunea sa împotriva fostei soții Schivu Magdalena cu privire la împărțirea proprietății comune în devălmășie, demers care a fost admis de către instanța de judecată prin încheierea din 17 septembrie 2012.

Precizează că la examinarea pricinii civile în prima instanță după ce a participat inițial la cîteva din ședințele de judecată, a depus o cerere cu privire la examinarea pricinii civile în absența sa.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 22 aprilie 2013 a fost admisă acțiunea sa împotriva fiului său, Schivu Alexandru, fiind radiată viza de domiciliu în acest apartament a fiului său major, Schivu Alexandru cu evacuarea ultimului împreună cu Iliina Irina din apartamentul nr. 75 din str. I. Vieru, 4, mun.

Chișinău.

La 01 februarie 2013, fiul său Schivu Alexandru a depus la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată către dînsul cu privire la apărarea onoarei și demnității personale.

Ulterior, după primirea acestei cereri de chemare în judecată practic pricina civilă pornită la acțiunea sa împotriva lui Schivu Alexandru și acțiunea a lui Schivu Alexandru către Schivu Luca au fost examinate concomitent.

Declară că la examinarea acestei pricini civile a participat personal și a depus împreună cu avocatul său referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii, și astfel, a fost nevoit să suporte anumite cheltuieli de deplasare pentru a se prezenta la ședințele de judecată și în această pricină civilă, deoarece cerințele date îl vizau personal.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 22 aprilie 2013, s-a dispus respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată a lui Schivu Alexandru împotriva lui Schivu Luca cu privire la apărarea onoarei și demnității și obligarea ultimului să dezmință informația expusă în plîngerile din 11 decembrie 2011 și din 24 mai 2012 adresate CPS Ciocana mun. Chișinău, care lezează onoarea și demnitatea, nefiind contestată a intrat în vigoare.

Mai invocă că la examinarea pricinii civile pornite la acțiunea sa împotriva lui Schivu Alexandru cu privire la anularea vizei de domiciliu și evacuare din apartament în instanța de apel, de asemenea s-a prezentat personal în ședința de judecată, a depus referința în privința acestui apel, prin care a solicitat de a respinge ca nefondat apelul depus de Schivu Alexandru.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013, a fost respins apelul depus de Schivu Alexandru ca nefondat cu menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de fond din 22 aprilie 2013.

Indică că ulterior Schivu Alexandru a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, însă acest recurs a fost respins ca inadmisibil prin decizia instanței de recurs.

Astfel, menționează că în cadrul examinării acestor două pricini civile a fost prezent în instanța de fond la ședința de judecată din 19 februarie 2013 cînd s-a examinat cererea sa împotriva lui Schivu Alexandru cu privire la apărarea dreptului de proprietate, și a aflat despre depunerea cererii lui Schivu Alexandru către dînsul cu privire la apărarea onoarei și demnității.

Ulterior, ședința de judecată în aceste două pricini civile au fost amînate pentru 22 aprilie 2013, cînd la fel a fost prezent la ședințele de judecată și cînd s-a continuat examinarea pricinii civile și s-au pronunțat cele două hotărîri de către Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, sus menționate prin care a avut cîștig de cauză.

La fel, afirmă că la examinarea în ordine de apel a pricinii civile pornite la cererea sa împotriva lui Schivu Alexandru cu privire la apărarea dreptului de proprietate, au avut loc două ședințe de judecată, la data de 15 octombrie 2013, cînd s-a prezentat personal la ședința de judecată, revenind din Italia, însă ședința a fost amînată la solicitarea lui Schivu Alexandru pentru data de 19 noiembrie 2013, cînd s-a examinat această pricină civilă în ordine de apel și s-a pronunțat decizia, la care de asemenea a fost prezent.

Specifică că pentru a fi prezent la ședința de judecată din 19 februarie 2013, a procurat bilet avia din timp încă la 03 ianuarie 2013 și a venit în Republica Moldova cu avionul la data de 06 februarie 2013, achitînd pentru acest bilet avia procurat din

timp suma de 116,31 euro, iar pentru a pleca înapoi după această ședință de judecată din 19 februarie 2013, iarăși a procurat din timp bilet avia retur, încă la data de 15 februarie 2013 și a achitat pentru acest bilet la acea dată suma de 2537 lei cu returul înapoi spre Italia pentru 07 martie 2013.

La fel, menționează că pentru a fi prezent la ședința din 22 aprilie 2013, a venit în Republica Moldova cu avionul la data de 20 aprilie 2013 și pentru această călătorie tur-retur pentru a participa la ședința de judecată a achitat suma de 4184 lei.

În același timp insistă că pentru a fi prezent la ședința de judecată la Curtea de Apel Chișinău la data de 15 octombrie 2013 a venit în Republica Moldova cu avionul la data de 14 octombrie 2013 cu returul pentru data de 18 octombrie 2013, ședința din 15 octombrie 2013, fiind amînată la solicitarea fiului său Schivu Alexandru pentru data de 19 noiembrie 2013, și pentru această călătorie avia la ședința de judecată tur-retur el a achitat suma de 4125 lei.

Totodată, susține că pentru a fi prezent la ședința de judecată la Curtea de Apel Chișinău la data de 19 noiembrie 2013, a venit în Republica Moldova cu avionul la data de 12 noiembrie 2013 cu returul ulterior, iar la ședința din 19 noiembrie 2013 a avut loc examinarea pricinii civile în ordine de apel ca atare, și s-a dispus respingerea apelului depus de Schivu Alexandru, suportînd cheltuieli de transport avia tur-retur, pentru a fi prezent la această, în suma de 178,73 euro.

Cu referire la cele enunțate, susține că pentru a participa la ședințele de judecată în acele două pricini civile sus menționate la care a avut câștig de cauză, a suportat cheltuieli de transport în mărime de 10846 lei + (294 euro x 18,8 lei = 5527,2 lei) = 16373,20 lei.

Consideră că această sumă cu titlu de cheltuieli de transport suportate de el în cadrul examinării celor două pricini civile enunțate urmează a fi încasate în beneficiul său de la pîrît, fiul Schivu Alexandru.

În argumentarea poziției sale, mai susține că faptul procurării biletelor avia și costul acestor bilete este confirmat prin copia biletelor avia procurate și a bonurilor de plată achitate de el și traduse în limba de stat din limba engleză, pentru traducerea cărora la biroul de traduceri SRL „Magistra Prest”, a achitat suma de 475 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată și bonul fiscal din 06 mai 2014.

Solicită încasarea de la pîrîtul Schivu Alexandru în beneficiul său, cu titlu de cheltuieli de transport suma de 16373,2 lei suportate în cadrul examinării a două pricini civile în care a avut câștig de cauză, și cu titlu de cheltuieli de traducere a biletelor avia suma de 475 lei, în total 16848,20 lei.

Prin hotărîrea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 18 martie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Schivu Alexandru în beneficiul lui Schivu Luca suma în lei moldovenești echivalentă cu valoare a 789,64 euro, conform cursului valutar BNM la data executării prezentei hotărîri, suma de 8784 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate anterior în pricini civile examinate între Luca Schivu și Schivu Alexandru, cît și în prezenta pricina civilă și de la Schivu Alexandru în beneficiul statului suma de 29 lei cu titlu de cheltuieli poștale suportate de către instanța de judecată în prezenta pricina civilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Schivu Alexandru și menținută hotărîrea primei instanțe.

În motivarea deciziei instanța de apel a invocat prevederile art. 94 alin. (1) CPC, care reglementează aspecte ce țin de repartizarea cheltuielilor de judecată între

părți, care indică că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului-proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Cu referire la normele enunțate și în coraport cu materiale pricinii, instanța de apel a reținut că soluția dată de către prima instanță este una legală și întemeiată, or din materialul probator rezultă că Schivu Luca a suportat cheltuieli de judecare a pricinilor civile dintre Luca Schiviu și Schivu Alexandru, însă nu a solicitat încasarea acestora în cadrul examinării cauzelor civile, anterior judecate.

Totodată, instanța de apel a reținut că argumentele invocate de către apelant în susținerea poziției de casare a hotărîrii primei instanțe, și anume că magistratul nu a avut dreptul de a examina prezenta cauză, deoarece anterior a examinat cauzele civile dintre Schivu Alexandru și Schivu Luca, sunt neîntemeiate, deoarece în speță obiectul acțiunii este încasarea cheltuielilor de judecată, care nu a constituit obiectul examinării în cauzele civile, anterior supuse judecării.

La 19 februarie 2016, Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, fiind aplicată o lege care nu urma a fi aplicată, și cu aprecierea arbitrară a probelor.

Susține că potrivit speței examinate, în cadrul acțiunii civile nr. 2-100/2013, calitatea de pîrît alături de Schivu Alexandru a avut-o deopotrivă și Iliina Irina, considerînd că pretențiile intimatului urmau a fi îndreptate inclusiv și către Iliina Irina, iar eventualele obligații pecuniare urmau a fi suportate de ambele persoane.

În acest sens indică că circumstanțele respective au fost invocate în fața instanței de apel, însă aceasta nu le-a dat nici o apreciere, reținînd în decizia adoptată argumente similare a instanței de fond.

Susține că probele care au stat la baza acțiunii au fost examinate superficial și arbitrar, iar acest fapt a generat soluționarea greșită a pricinii.

La fel, insistă că examinarea litigiului de încasare a cheltuielilor judiciare de către același magistrat care s-a expus asupra fondului acțiunii pune la îndoială obiectivitatea judecătorului, afectînd legalitatea actului justiției.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

După cum se atestă din materialul probator, copia deciziei instanței de apel din

11 noiembrie 2015, a fost recepționată de către reprezentantul recurentului Schivu Alexandru, avocatul Țurcan Oxana, la 28 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin ștampila cu data de pe plicul poștal (f. d. 173).

Astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 februarie 2016, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd în recursul declarat de către Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Schivu Alexandru, reprezentat de avocatul Digore Eduard, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas